

Hrvatska je lani naplatila 21 milijardu eura poreza, po oporezivanju bogatstva je na začelju, a iako je naplata skočila 12 posto, pao je udio poreza u BDP-u, piše u četvrtak Večernji list.

Hrvatska je prošle godine naplatila 20,87 milijardi eura ili 157 milijardi kuna poreza i doprinosa! U apsolutnom iznosu naplata poreza skočila je oko 12 posto (za 2,3 milijarde eura u odnosu na 2020.), no unatoč tom povećanju porezno se opterećenje, mjereno udjelom u BDP-u, smanjilo za jedan postotni poen, na 35,8 posto BDP-a.

Hrvatska se tako našla na drugom mjestu u maloj petočlanoj skupini država u kojima je tijekom 2021. godine došlo do pada poreznog tereta. Na relativni pad udjela najviše je utjecao snažan oporavak gospodarstva i velik skok BDP-a u prošloj godini.

U planovima što ih je nedavno predstavilo Ministarstvo financija planira se daljnje lagano smanjenje poreznog tereta mjereno udjelom u BDP-u. Ono, inače, može biti posljedica poreznog rasterećenja ili pak rasta ekonomije.

Na razini EU prosječni porezni teret kretao se oko 41 posto BDP-a pa bi po tome Hrvatska bila u donjoj trećini zemalja s blažim poreznim ugrizom, u društvu s Češkom i Mađarskom. Najmanji porezni teret mjereno udjelom u BDP-u od samo 22 posto ima Irska, koja sa svojih 5 milijuna stanovnika od poreza i doprinosa prikupi golemih 75 milijardi eura. Upola manja Slovenija prikupi 20,1 milijardu eura, gotovo koliko i Hrvatska, a Slovačka 35 milijardi eura!

Struktura poreznih prihoda u 2021. godini iznova pokazuje da se Hrvatska većinom orijentirala na potrošne poreze, prije svega PDV, dok je udio prihoda od poreza na bogatstvo i dohodak samo 5,6 posto BDP-a. U EU se od oporezivanja bogatstva i dohotka skupi 13 do 14 posto BDP-a. Tik do nas su Bugari s udjelom od 6,3 posto, Češka ima 7,7 posto, Slovenija i Slovačka oko 8 posto, a Njemačka 13,5 posto udjela poreza na bogatstvo i dohodak u svom BDP-u!

Jače od Hrvatske potrošnju oporezuju samo Šveđani, dok smo po udjelu prihoda od socijalnih doprinosa u sredini (11 posto) i ispod prosjeka. Slovenci ili Nijemci, primjerice, socijalnim doprinosima prikupe oko 17 posto BDP-a, piše novinarka Večernjeg lista Ljubica Gatarić.

Državi dvije milijarde kuna od poreza na ekstraprofit

Država na novom nametu, tzv. porezu na ekstraprofitere, planira ubrati dvije milijarde kuna, piše u četvrtak Jutarnji list, navodeći da bi taj porez trebao zahvatiti oko 200 najvećih hrvatskih kompanija.

Vlada je razradila model za uvođenje poreza na ekstra dobit prema kojemu bi po stopi od 33 posto bile oporezovane kompanije u Hrvatskoj s prosječnim godišnjim prihodima većim od 300 milijuna kuna i koje su u 2022. godini imale dobit 20 posto iznad prosjeka iz prethodne četiri godine.

Drugim riječima, ako je neka tvrtka u 2022. imala dobit 28 posto veću od prosjeka iz 2018., 2019., 2020. i 2021., tih osam postotnih poena veće dobiti oporezovalo bi se u idućoj godini po stopi solidarnog poreza od 33 posto.

Prema ovom modelu koji je na stolu, ali nije definitivn, kažu Jutarnjem listu sugovornici dobro upoznati s razradom novog zakona, država bi u 2023. godini mogla uprihoditi dodatnih milijardu i pol do dvije milijarde kuna, ovisno o tome koliku će dobit kompanije prijaviti, a novi namet, koji je na razini Europske unije predložen kako bi se pomoglo građanima suočenima s energetsom krizom, zahvatio bi oko 200 najvećih hrvatskih kompanija.

Riječ je o kompanijama u energetsom sektoru, bankama, velikim trgovačkim lancima, prehrambenoj i finansijskoj industriji, ali i pojedinim IT kompanijama, zbog čega je ovaj Vladin model zasmetao pojedinim koalicijskim partnerima, a i neki istaknuti HDZ-ovci imaju dvojbe.

Naime, iako je ideja Europske unije da se novim porezom zahvate naftne i plinske kompanije pa se onda taj prihod koristi za pomoć socijalno najugroženijim građanima kojima rastu računi za struju i plin, naša Vlada odlučila se na korak dalje te bi ovaj porez plaćale sve kompanije koje imaju godišnje prihode veće od 300 milijuna kuna i rast dobiti veći od 20 posto, a u to onda spadaju i one kompanije koje se nisu okoristile u energetsom krizi.

Sugovornici Jutarnjeg lista uvjeravaju kako su svi u koaliciji i u HDZ-u za to da se porez uvede i da će se on uvesti, ali se još bruse detalji. Cilj je, kažu izvori, da se zakonom preciznije zahvate oni koji su stvarni ekstraprofiteri, ali da doista postoji bojazan da novi namet pogodi i one koji to nisu.

Nekoliko je modela koji bi se mogli uzeti u obzir, a kako doznajemo, u Vladi će gledati i druga europska iskustva kako bi se došlo do konačnog zakona, pišu novinari Jutarnjeg lista Gordana Galović i Goran Penić. (Hina)

